

interesserer mig for Resten meget lidt. Jeg har ikke nogen som helst Interesse af, om Folk tjener Penge ved Salg af Petroleum her i Landet eller ej. Jeg nævner det kun, fordi det kunde tjene til Oplysning om, hvorvidt Petroleum er dyr her i Landet, og om man i Øjeblikket kunde skaffe billigere Petroleum eller ikke.

Det ærede Medlems (Hans Nielsen [Skanderborg Amts 1ste Valgkreds]) Hovedargument, som ogsaa havde en vis Kraft, var, at der i det tyske Rige er begyndt en Kamp mod Rockefeller og hans Selskab. Som han nævnedes, er der nemlig i Fjor kommet et Forslag fra den tyske Regering, gaaende ud paa Oprettelsen af et tysk Selskab, der skulde indføre og overtage Forhandlingen af Petroleum i Tyskland. I saa Henseende maa jeg først sige, at det Forslag, som den tyske Regering fremkom med, var et Forslag, som aldeles ikke berørte det, det ærede Medlem tog sit Udgangspunkt fra, nemlig den Petroleum, der bruges til Brændsel. Det omhandlede kun den Petroleum, der bruges som Belysningsolie. Tyskland er nemlig fuldkommen forsynet med Brændselolie, Pudseolie, Maskinolie, Benzin o. s. v. — jeg er ikke inde i dette, jeg kan ikke nævne alle de forskellige Arter, der benyttes —, men Tyskland er altsaa forsynet med alle de andre Olier, og Regeringen forsøgte slet ikke at stille noget Forslag derom. Jeg tror her at kunne indskyde den Bemærkning, at naar det ærede Medlem nævnedes Tyskland dels som et enevældigt og dels som et meget bureaukratisk Land, saa ligger den Sammenligning nær, at hvad den tyske Regering kunde gøre i sin Enevælde og Bureaukratisme i Retning af Statsdrift, det maatte dog et demokratisk Land som Danmark, der er saa forskelligt derfra, ogsaa kunne gøre. Men det Forslag, som den tyske Regering kom med, var et Forslag af en ganske særegen Karakter, idet det var et Skatteforslag, som var beregnet paa, at den tyske Regering skulde tjene omkring 30 Mill. Mark ved Etableringen af dette Selskab. Der var en Art Lokkemiddel — og særlig for de demokratiske Partier — ved Forslaget, saaledes som det ogsaa straks blev nævnt af det ærede Medlems Partifælle i den tyske Rigsdag, og det var, at de 8 Mill. Kr. skulde gaa til Veteraner fra de sidste tyske Krige og de øvrige til Arbejderforsikringslove og lignende Arbejderlove. Til Trods herfor blev Forslaget fuldstændig nedslaget i den tyske Rigsdag, ikke mindst af det ærede Medlems Partifælle, Worm, i en efter min Mening glimrende Tale. Han

blev i øvrigt Formand for det Udvalg, der blev nedsat om Sagen. Forslaget kom til Behandling i Rigsdagen i December Maaned 1912, og, som sagt, fra alle Sider gjordes der ubetinget Modstand mod det; man vilde intet vide deraf. Det ærede Medlems Partifælle gjorde ogsaa gældende, at hvis man endelig skulde gaa til sligt, vilde man ikke have et saadant Forslag som det, Regeringen var fremkommet med, men et statsmonopoliseret Selskab, og saa var efter hans Mening — det er det, jeg gerne vilde fremhæve — Petroleum ikke det, man skulde begynde med, thi Petroleum var billig i Tyskland. Efter hans Mening var det en rimelig Pris, der overalt betalt, og hvis man vedtog Regeringens Forslag, vilde Prisen blive højere. Det hænger sammen med, at man i Tyskland kan faa Petroleum fra de omliggende Lande, Østerrig, Galizien — i Schlesien f. Eks., som ligger nær ved Østerrig, er Petroleum saadant noget som 9—10 Pf. billigere end andre Steder i Tyskland. Da Petroleum altsaa, som sagt, var billig i Tyskland, mente det ærede Medlems Partifælle alene af den Grund ikke, at der var stor Anledning til at gaa til det, som den tyske Regering foreslog. Det gik altsaa saaledes, at Forslaget kom i Udvalg, og derfra kom der i Juni Maaned en foreløbig Betænkning, som ogsaa har megen Interesse. I denne fjernes Forslaget ganske, ingen af Udvalgets Medlemmer vilde gaa ind paa det. Dermed er Sagen foreløbig stillet i Bero, men det er meget muligt, at den bliver rejst igen, naar Rigsdagen atter samles.

Det ærede Medlem citerede nogle Ord — og det er sikkert rigtigt, naar det ærede Medlem citerer dem —, som den tyske Indenrigsminister skulde have sagt, nemlig at han var parat til at gaa videre fra et monopoliseret Selskab til Statsdrift. Jeg har ikke kunnet finde denne Udtalelse i de Aktstykker, jeg har gennemgaaet. Jeg har i det hele taget ikke set den tyske Indenrigsminister optræde, det var Understatssekretæren, en Gehejmerraad, der optraadte. Det forekommer mig ikke, at Indenrigsministeren har talt i denne Sag, jeg kan i hvert Fald ikke finde det nogen Steder. Det vilde ogsaa synes lidet stemmende med det Standpunkt, som den tyske Regering tidligere har stillet sig paa, om den vilde gaa til Statsdrift med Hensyn til Petroleum. I hvert Fald er det kun den Petroleum, der bruges som Lysolie, her kan være Tale om, men ikke den Petroleum,